

Tillæg til §16a-miljøtilladelse på husdyrbruget på adressen Tarpvej 2, 6990 Ulfborg
7. april 2025

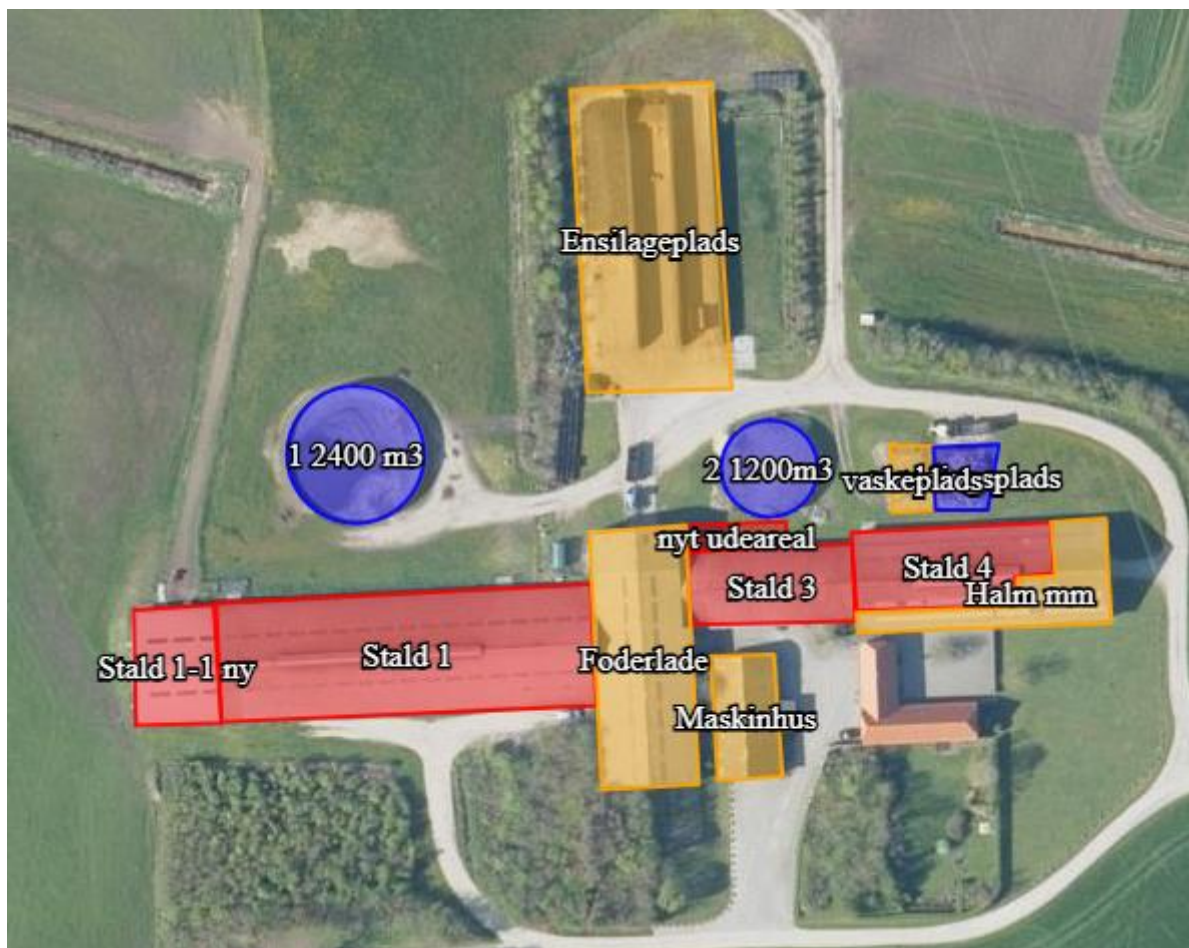
Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

**NATURENS
RIGE**

Ejer af husdyrbruget på
Tarpvej 2
6990 Ulfborg

Sagsbehandler
Poul Bennetzen
Direkte telefon
9974 1560
E-post
Poul.Bennetzen@rksk.dk
Dato
7. april 2025
Sagsnummer
25-002953

Tillæg nr. 1 til miljøtilladelse af 22/3-2021 gældende
for husdyrbruget på adressen Tarpvej 2, 6990 Ulfborg

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:
Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Landbrug med kvæg
102a m.fl., Hovedejlavet, Vedersø
Husdyrbrug omfattet af §16b, stk. 4 i husdyrbrugsloven
Ringkøbing-Skjern Kommune
Anne Marie Susgaard, Ringkøbing-Skjern kommune

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	4
Oplysninger om husdyrbruget:	4
Ændringer til den eksisterende miljøtilladelse fra 22. marts 2021:	5
Meddelelse af tillæg nr. 1 til miljøtilladelse	6
Baggrund og kort resumé	6
Biaktiviteter	6
Afgørelsen	6
Vilkår for tillæg nr. 1 til miljøtilladelsen	8
Generelt	8
Nye og renoverede stalde	8
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier	8
Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	10
Ophør	10
Formalia	10
Lovgrundlag	10
Høring og offentliggørelse	11
Klagevejledning	11
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	12
Miljøvurderingen	15
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.	15
Beskrivelse af husdyrbruget	15
Dybstrøelse:	19
Lokalisering	19
Forbudszoner	19
Afstandskrav	19
Beskyttelseslinjer	20
Samlet vurdering af lokalisering	20
Påvirkning af landskab	21
Større uforstyrrede landskaber	21
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	22
Påvirkning af vilde planter og dyr	23
Ammoniak påvirkning af natur	23
Påvirkning af bilag IV-arter	26

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	28
Påvirkning af jord grundvand og overfladevand.....	29
Påvirkning af naboer	31
Lugt	31
Støj og rystelser; lys, fluer og skadedyr, støv.....	34
Transport.....	34
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener.....	35
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik).....	35
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen.....	36
Alternative løsninger	40
0-alternativ.....	41
Egenkontrol.....	41
Konklusion	41
Bilag 1: Beregning omkostning pr. kg N for stationær gødningsskraber.....	42
Bilag 2: Arealmæssige ændringer	44
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius.....	45
Bilag 4: Natur	46

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Tarpvej 2 6990 Ulfborg
Bedriftens adresse	Tarpvej 2 6990 Ulfborg
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	Vestjysk Herningvej 3 6950 Ringkøbing v. Rikke Mogensen E-mail: rim@vjl.dk. Telefon: 96-814223
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer (BFE)	100108482
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af §16b i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	248781, indsendt d. 5-3-2025, ver. 2

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m²)	Produktionsareal (m²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Stald 1	1.805	245	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
		950		Sengestald med fast gulv
Stald 3	495	295	Malkekøer, kvier og stude.	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
		28		Dybstrøelse
Stald 4	590	185	Flexgruppe: Alle kvæg;	Dybstrøelse
Stald 1-1 ny	385	110	Malkekøer, kvier og stude.	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
		257		Sengestald med fast gulv
Nyt staldafsnit				
Ny udeareal/løbegård	104	100	Malkekøer, kvier og stude.	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen
Alle kvæg: Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder	Flydende	1.200	291	Teltoverdækning
Gyllebeholder	Flydende	2.400	589	Teltoverdækning
Restvand	Flydende	50		Fast overdækning

Navn	Lagertype	Størrelse (m ²)	Gødningstype
Eksisterende opbevaringslagre			
Møddingsplads	Fast	151	Kvæg, heste får og geder
Ensilageplads	Fast	2.250	

Ændringer til den eksisterende miljøtilladelse fra 22. marts 2021:

- Ny udeareal/løbegård på 104 m² med 100 m² produktionsarealer.
- De 2 eksisterende gyllebeholder på hhv. 1.200 m³ og 2.400 m³ teltoverdækkes.
- Ejendommen drives ikke længere økologiske. Dette medfører, at stald 1-1 ny i BAT-beregningen indgår som ny stald.

Meddelelse af tillæg nr. 1 til miljøtilladelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 30. januar 2025 en ansøgning om tillæg nr. 1 til miljøtilladelse af husdyrbruget beliggende på adressen Tarpvej 2, 6990 Ulfborg.

Tidligere godkendelser:

Der er den 22. marts 2021 meddelt miljøtilladelse til husdyrbruget på Tarpvej 2, 6990 Ulfborg i henhold til husdyrbrugsloven §16b.

Kort resumé

Ansøgningen om tillæg nr. 1 til miljøtilladelse omfatter teltoverdækning på de 2 eksisterende gyllebeholder, samt opførelse af et nyt udeareal/løbegård på 104 m² med 100 m² produktionsarealer i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Der anvendes følgende virkemidler til at reducere udledninger af ammoniak:

- Teltoverdækning af de 2 eksisterende gyllebeholder på hhv. 1.200 m³ og 2.400 m³.
Teltoverdækning medfører en 50% ammoniakreduktion på hver beholder.

Biaktiviteter

Ingen

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed tillæg nr. 1 til miljøtilladelse på husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 102a Hovedejerlavet, Vedersø beliggende på adressen Tarpvej 2, 6990 Ulfborg. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16b i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Tillægget omfatter et nyt udeareal/løbegård på 104 m² med 100 m² produktionsarealer i forhold til miljøtilladelsen dateret 22. marts 2021. Det ansøgte ses i nedenstående tabel:

Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter	650
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	1.207
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	185
Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	28
I alt	2.070

Samt opførelse af et nyt udeareal/løbegård i tilknytning til eksisterende bebyggelse:

Dyretype og staldsystem	Prod. areal (m ²)	Total areal (m ²)
Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	100	104

Derudover forsynes de 2 eksisterende gylletanke på hhv. 1.200 m³ og 2.400 m³ med teltoverdækning.

Afgørelse om tillæg nr. 1 til miljøtilladelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 248781, indsendt den 5. marts 2025, version 2.

Afgørelsen om tillæg nr. 1 til miljøtilladelse af husdyrbruget på adressen Tarpvej 2, 6990 Ulfborg meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at dette tillæg til miljøtilladelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoeportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for tillæg nr. 1 til miljøtilladelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i dette tillæg til miljøtilladelse. Tillægget til miljøtilladelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

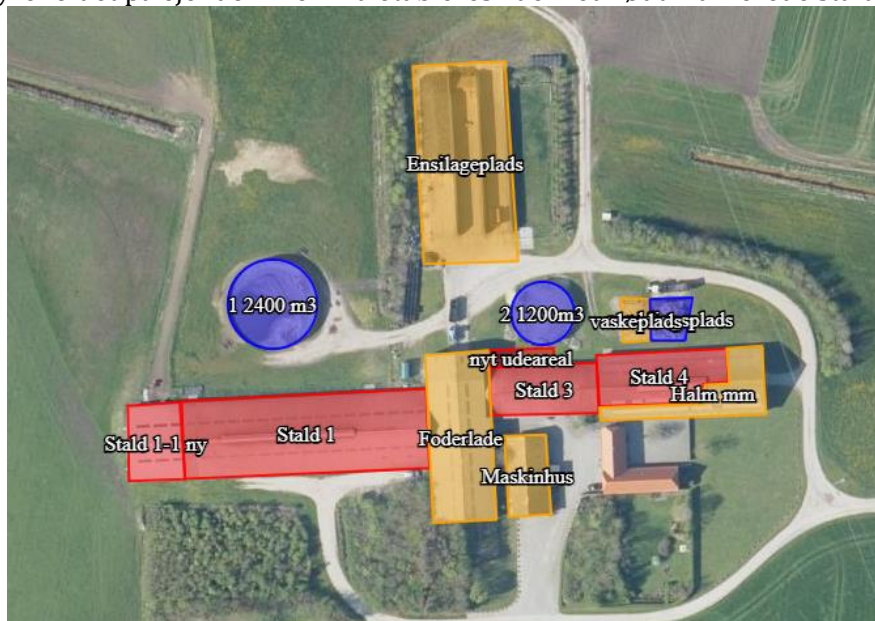
- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af tillægget til miljøtilladelsen.
- 2) Tilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis tilladelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i Formalia.

Nye og renoverede stalde

- 4) Der må etableres et udeareal/løbegård på i alt 104 m², hvor af produktionsarealet udgør 100 m². Udeareal/løbegården skal etableres med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.
- 5) Udearealet/løbegården skal være forsynet med en opkant på minimum 20 cm, og gulvet skal renholdes, således at vand og husdyrgødning ikke kan løbe ud over siden.

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

- 6) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

- 7) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m²)	Produktionsareal (m²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Stald 1	1.805	245	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
		950		Sengestald med fast gulv
Stald 3	495	295	Malkekøer, kvier og stude.	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
		28		Dybstrøelse
Stald 4	590	185	Flexgruppe: Alle kvæg;	Dybstrøelse
Stald 1-1 ny	385	110	Malkekøer, kvier og stude.	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
		257		Sengestald med fast gulv
Nyt staldafsnit				
Ny udeareal/løbegård	104	100	Malkekøer, kvier og stude.	Fast drænet gulv med skraber og aileafløb

- 8) På husdyrbruget skal der anvendes teknologier til reduktion af ammoniakemission som angivet i tabellen nedenfor.

Enhed	Miljøteknologi	Effekt NH ₃ -N %
Gylletank	Teltoverdækning	50
Gylletank	Teltoverdækning	50

- 9) Teltoverdækningen på de 2 gylletanke skal være påsat inden den nye udeareal/løbegård etableres.

- 10) Miljøteknologierne skal drives som anført i tabellen nedenfor.

Enhed	Driftsvilkår teltoverdækning
Teltoverdækning	Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Det kan accepteres, at teltoverdækningen står åben i forbindelse med tømning og udbringning i en sammenhængende periode på max 1 uge når der køres gylle ud. Herefter skal teltoverdækningen lukkes. Skader på den faste overdækning skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt. Såfremt en skade ikke kan repareres inden

	for en uge, skal der inden to hverdage efter skadens opståen indgås aftale om reparation. Kommunen underrettes straks herom. Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykket indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb.
--	---

Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 11) På husdyrbruget skal der være fokus på energioptimering evt. ved et energitjek.

Ophør

- 12) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.

Note: Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§ 37 og 38 kan overflødige driftsbygninger tages i brug til en række formål, uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

Formalia

Lovgrundlag

Tillægstilladelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet, habitatdirektivet samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Tillægstilladelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for tillægstilladelsen var på godkendelsestidspunktet:

Kommuneplan 2021-2033

- Husdyrbrugsloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 300 af 20. marts 2024
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 2243 af 29. november 2021 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning nr. 931 af 16. juli 2024 (gødningsanvendelsesbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 927 af 28. juni 2024 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 2091 af 12. november 2021
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2512 af 10. december 2021 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Udkastet til tillæg nr. 1 til miljøtilladelsen har været i 2 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer + matrikulære naboer fra den 17. marts 2025 til den 31. marts 2025.

Naboer: Ejere og beboer af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 317 meter

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at udvidelser på anlægget generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i den matrikler, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om tillæg nr. 1 til miljøtilladelsen vil blive offentliggjort den 7. april 2025 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over tillægget til miljøtilladelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af tillægget til miljøtilladelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 5. maj 2025.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En tilladelse efter § 16b i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at tilladelsen er meddelt. Tilladelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet tilladelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Afdelingsleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Poul Bennetzen
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til tillæg nr. 1 til miljøtilladelsen er sendt til:

Ansøger:

- Ejer af husdyrbruget på adressen Tarpvej 2, 6990 Ulfborg

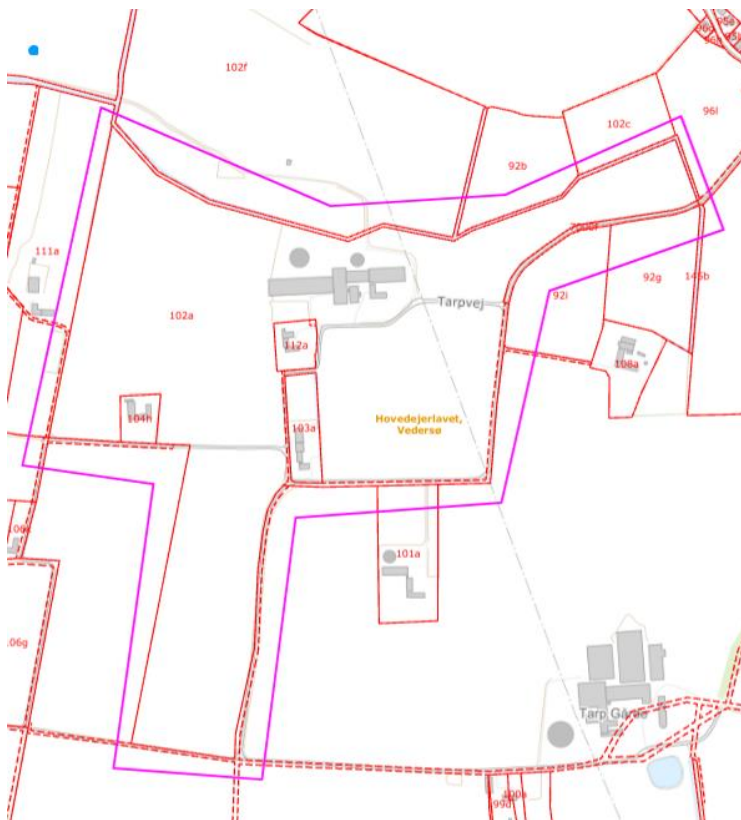
Konsulent:

- Vestjysk, Herningvej 3, 6950 Ringkøbing. V. Rikke Mogensen, e-mail rim@vestjysk.dk

Ejere og beboere af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 317 meter:

- Se bilag 3

Matrikulære naboer til matrikel nr. 10a Hovedejerlavet, Vedersø

Kopi af tillæg nr. 1 til miljøtilladelse er sendt til:

- Konsulent Vestjysk, Herningvej 3, 6950 Ringkøbing. V. Rikke Mogensen, e-mail rim@vestjysk.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, e-mail: stps@stps.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, e-mail: formand@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk

- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: Ringkoebing-skjern@friluftstraadet.dk og lokalraad@friluftstraadet.dk

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om tilladelse efter § 16b i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter opførelse af et nyt udeareal/løbegård på 104 m² med 100 m² produktionsarealer i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de nye bygninger er en naturlig udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ansøgt drift

Stalde og produktioner Ansøgt drift					
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående
					Produktionsareal (m ²)

Stald 1	1805	Naturlig ventilation	6 m	(#754151) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	245
				(#754150) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	950
Stald 3	495	Naturlig ventilation	6 m	(#754157) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	295
				(#754156) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	28
Stald 4	590	Naturlig ventilation	6 m	(#754163) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	185
Stald 1-1 ny	385	Naturlig ventilation	3 m	(#754168) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	110
				(#754167) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	257
nyt udeareal	104	Blandet ventilation	3 m	(#754194) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	100
Sum						2170

Regel:

Områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, medregnes ikke som produktionsareal.

Bemærkning:

I forhold til nudriften er der i ansøgte drift tilføjet et nyt udeareal/løbegård på 104 m² med 100 m² produktionsareal. Øvrige produktionsarealerne i ansøgt drift er derfor uændret i forhold til nudriften.

Det bemærkes, at husdyrbruget overgår fra økologisk drift til konventionel drift.

Nudrift

Stalde og produktioner Nudrift					
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Produktion					

Stald 1	1805	Naturlig ventilation	6 m	(#754154) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	950
				(#754152) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	245
Stald 3	495	Naturlig ventilation	6 m	(#754160) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	28
				(#754158) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	295
Stald 4	590	Naturlig ventilation	6 m	(#754196) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	185
Stald 1-1 ny	385	Naturlig ventilation	3 m	(#754198) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	257
				(#754197) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	110
Sum						2070

Nudriften er reguleret i miljøtilladelsen fra 22. marts 2021.

Husdyrbruget har følgende afgørelser:

- 22-03-2021 Miljøtilladelse (økologisk kvæg)
- 19-03-2014 Afgørelsen på ikke godkendelsespligt ændring af en ensilagesilo
- 14-06-2011 Afgørelse vedr. etablering af tilbygning

8-års drift

Stalde og produktioner 8 års drift 2009						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Stald 1	1805	Naturlig ventilation	6 m	(#754155) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	950
				(#754153) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	245
Stald 3	495	Naturlig ventilation	6 m	(#754161) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	28
				(#754159) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	295
Stald 4	590	Naturlig ventilation	6 m	(#754166) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	48
				(#754165) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	137
Sum						1703

Husdyrbrugets 8-årsdrift er identisk med nudriften, med undtagelse af en ny tilbygning fra perioden 2021-2022 (stald 1-1 ny).

Produktioner med miljøteknologi

Ingen

Gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
2 1200m ³	Flydende				291
1 2400 m ³	Flydende				589
møddingsplads	Fast				151
Nudrift					
2 1200m ³	Flydende				291
1 2400 m ³	Flydende				589
møddingsplads	Fast				151
8 års drift					
2 1200m ³	Flydende				291
1 2400 m ³	Flydende				589
møddingsplads	Fast				151

På husdyrbruget er der i hhv. ansøgt drift, nudrift og 8-års driften en gyllebeholder på 1.200 m³, en gyllebeholder på 2.400 m³ og en møddingsplads med et areal på 251 m².

Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
2 1200m ³	prøve	50,0
1 2400 m ³	prøve	50,0
Nudrift - Ingen data		
8 års drift - Ingen data		

De 2 gyllebeholder på hhv. 1.200 m³ og 2.400 m³ anvender miljøteknologien teltoverdækning i ansøgt drift. Teltoverdækningen medfører en ammoniakreduktion på 50%.

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv. Der rådes over følgende gylletanke:

		Volumen m ³	Overdækning	Beholderkontrol
Gylletank 1 (ejet)	Tarpvej 2	2.400	Ny overdækning	2020
Gylletank 2 (ejet)	Tarpvej 2	1.200	Ny overdækning	2020
Gylletank 3 (lejet)	Tarpvej 16	1.080	Flydelag	2015
Gylletank 4 (lejet)	Vesterhavsvej 35	1.335	Flydelag	
I alt		6.015		

Dybstrøelse:

Dybstrøelsen opbevares på møddingspladsen ind til det afhentes af biogas.

Kommunens vurdering

Ringkøbing-Skjern kommune har beregnet, at der produceres 5.365 m³ gødning pr år. Husdyrbruget har opbevaring til 6.015 m³.

Det vurderes, at husdyrbruget overholder det lovpligtige opbevaringskap. på 9 måneder.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målet fra den nye udeareal/løbegård.
By – og sommerhuszoner	50 meter	>50 meter
Lokalplanområder	50 meter	>50 meter
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	>50 meter
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	>10 meter

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til anlæg (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	>25
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	>50
Vandløb, dræn og søer * ¹	15	>15
Offentlig vej, privat fællesvej	15	>15
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25
Beboelse på samme ejendom * ²	15	>15
Naboskel	30	>15

*¹ Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*² Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes det nye udeareal/løbegård derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		x	Skove		x
Strand		x	Fortidsminder		x
Søer		x	Kirker		x
Vandløb		x			

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, og værdifulde kulturmiljøer. Men inden for større uforstyrrede landskaber.

Større uforstyrrede landskaber

Husdyrbruget ligger inden for et større uforstyrret landskab. Målsætningen for et større uforstyrret landskab er at landskabet så vidt muligt skal friholdes for nye større tekniske anlæg, som veje, master, større virksomheder, byudvikling mv., der kan have en stor syns- og støj-mæssig indvirkning på omgivelserne. Landbrugsbyggeri vurderes som udgangspunkt ikke at være et større teknisk anlæg.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger indenfor landskabsområdet Stadil Landbrugslandskab.

Stadil landbrugslandskab er kendetegnet af små rester af bakkeøer, som er hævet svagt over det tilstødende fjordlandskab. Bakkeøerne har et fladt terræn, hvor små bakkeøer er adskilt af fjorde og vandløb.

Landskabsområdet er generelt tegnet af fragmentere og enkeltrækkede hegn, som afgrænser middelstore dyrkede marker, der er drænet. Lavbundsområder ligger i små smeltevandssdale, men er overvejende afvandet. Bebyggelsen ligger samlet i landsbyer og langs vejene ud fra landsbyerne. Gårde ligger i nærheden af lavbundsområder, som oprindeligt var afgræssede enge.

Terrænet og bevoksningerne skaber åbne landskabsrum, som også åbner sig op mod de omkringliggende fjordlandskaber.

Retningslinjer for landbrugsbyggeri:

Landskabet har kapacitet til indpasning af landbrugsbyggeri i middel skala. Indpasning af stort landbrugsbyggeri eller andet stort byggeri bør ske på baggrund af en konkret vurdering af indpasningsmulighederne. Stort og især højt byggeri kan optræde dominerende i landskabet og bør indpasses på en måde, hvor skalaen nedtones. Eksempelvis bør byggeriet være lavt, og bevoksningsstruktur af hegn og småbevoksninger bør udnyttes til helt eller delvist at afskærme byggeriet.

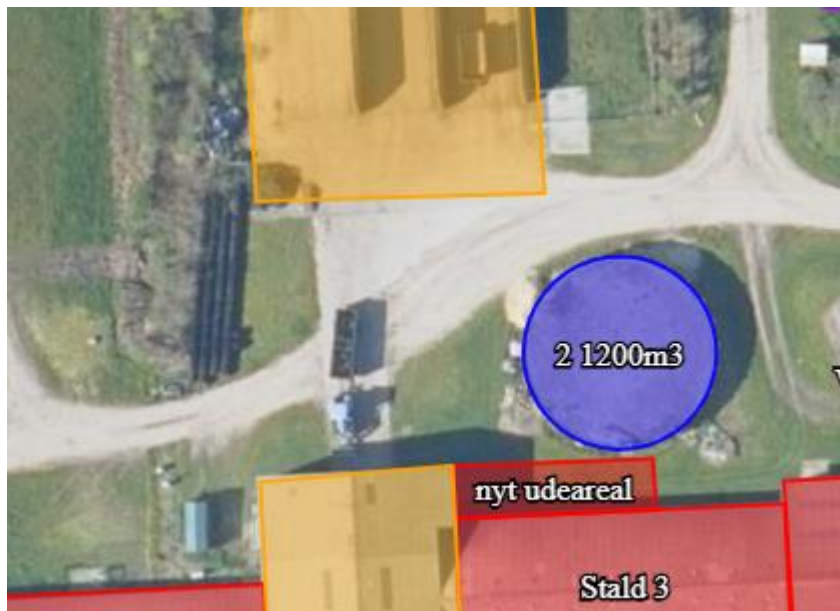
Det er væsentligt, at der tages hensyn til den samlede bygningsmasses visuelle udtryk, og at nyt byggeri tilpasses det eksisterende, så byggeriet fremstår ensartet og harmonisk i landskabsbilledet.

Det er karakteristisk for området, at gårdene ligger delvist skjult i landskabet af bevoksning. Nyt landbrugsbyggeri bør derfor ligge skjult af bevoksning.

Der bør ikke etableres markant byggeri i landskabet tilstødende fjordlandskabet, da dette kan påvirke udsigterne eller ændre den ellers åbne karakter friholdt for markant landbrugsbyggeri både i dette landskabsområde og de tilstødende fjordlandskaber.

Bygningsbeskrivelse

Der etableres et nyt udeareal/løbegård på 104 m² der placeres nord for stald 3 og syd for gyllebeholderen på 1.200 m³. Der er derfor ikke indsyn fra de omkringboende til den nye udeareal/løbegård.

Den nye udeareal/løbegård opføres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse. Derfor vil hele ejendommen fremstå som en samlet enhed efter udvidelsen.

Teltoverdækning

Der bliver etableret teltoverdækning på de 2 eksisterende gyllebeholder på hhv. 2.400 m³ og 1.200 m³. Tankene er ca. 2 meter over terræn. Teltoverdækningen på 2.400 m³ tanken bliver ca. 4,2 meter høj. Overdækningen på 1.200 m³ bliver ca. 3,5 meter høj. Den samlede højde på 2.400 m³ tanken er herefter ca. 6,2 meter og på 1.200 m³ er den ca. 5,5 meter høj.

Vurdering

Kommunen vurderer, at overdækningen af de 2 gylletanke ikke vil medføre en væsentlige påvirkning af landskabet, idet de 2 beholder ligger i tilknytning til de eksisterende bygninger ejendommen.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk. 1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegnings af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.

2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Overdrev NV	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1	▼
Ammoniakfølsom sø 2 V	Kategori 1	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,0	▼
Ammoniakfølsom sø V	Kategori 1	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,0	▼

De nærmeste (2 stk.) Kategori 1-Naturområde ligger min. 1,4 km mod vest fra de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområderne er navngivet Søbred med småurter og er en kortlagt naturtype (3130). Tålegrænsen for de 2 naturområde Søbred med småurter vurderes til at være mellem 5-10 kg N/ha/år.

Der er desuden (1 stk.) kategori 1 -Naturområde ca. 3,4 km nordvest fra de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er surt overdrev. Tålegrænsen for naturområdet surt overdrev vurderes til at være mellem 6-10 kg N/ha/år.

Naturområder (3 stk.) er en del af habitatområde Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord og er kortlagt som naturtype 59.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i gennemsnit for årene 2018-2020, beregnet til 10,6 kg N/ha/år i området omkring naturarealerne.

En beregning af ammoniakdepositionen til naturområderne viser, at totaldepositionen til naturområderne fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være (overdrev NV) på 0,1 kg N pr ha. pr. år.

Da den totale ammoniakbelastning fra det samlede ansøgte anlæg på kategori 1 naturområdet ligger under 0,2 kg N pr. ha. år, er det ikke påkrævet, at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug. Beskyttelsesniveauet for det konkrete naturområde er overholdt ifølge beregningerne fra ansøgningen.

Den ansøgte drift af anlægget, vurderes ikke at ville påvirke det pågældende habitatområde og dets udpegningsgrundlag på en måde, der hindrer målopfyldelse for habitatområdet, og det kan ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af området, selv om beskyttelsesniveauet er overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

I kraft af den store afstand til området (ca. 3,2 km), er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug, ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af det nærmeste Kategori 2-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 2 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 2 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret moser og søer. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype		Retning	Merbelastning Kg/N/ha
-----------	--	---------	-----------------------

	Afstand fra anlæg (meter)		Nudrift	8-årsdrift
§3 Mose S	905	Syd	0,0	0,0
§3 SØ s	813	Syd	0,0	0,0
§3 SØ V	815	Vest	0,0	0,0
§3 SØ NØ	545	Nordøst	0,0	0,0
§3 Mose SØ	1.196	Sydøst	0,0	0,0

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arterne lever ofte i områder, som i forvejen er beskyttet - f.eks. områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Men i mange tilfælde kan arternes levesteder dog også ligge i eller umiddelbart op til dyrkede marker.

På arealer, der er yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, er det lodsejerens eller brugerens ansvar at disse ikke beskadiges eller ødelægges. Det gælder også for aktiviteter, der normalt ikke kræver tilladelse, f.eks. almindelig landbrugsdrift.

Yngleområder indeholder områder, som er nødvendige for:

- Parring og kurtisering
- Redebygning, hulebygning, fødsel eller æglægning
- Opvækst af unger

Eksempler på yngleområder er padders ynglevandhuller og odderens hule.

Yngleområder dækker også nærliggende arealer, som afkommet er afhængig af.

Rasteområder er områder, hvor dyrene hviler og som er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande, hvor dyrene:

- Opholder sig for at hvile, sove eller overvintre (dvale)
- Opholder sig i skjul i større flokke
- Opholder sig for at opfylde vigtige livsfunktioner, som for eksempel solbadning

(for vekselvarmende dyr).

Rasteområder kan være træer, som flagermus benytter til vinterhi eller de solvendte skrænter og diger, som markfirbenet bruger til solbadning.

Følgende arter er registreret i Ringkøbing-Skjern Kommune og de kan derfor forekomme på egnede lokaliteter:

Markfirben – Lever ofte i beskyttede sten- eller jorddiger og holder til på solrige skrånninger. Ofte på steder med bar, løs og sandet jord, eksempelvis heder, klitter, overdrev og råstofgrave. Markfirbenet benytter linjeformede terrænelementer som vejrabatter, skovbryn, levende hegn og stengærder som spredningskorridor.

Spidssnudet frø – Yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Arten er afhængig af, at der nær yngleområdet findes gode levesteder på land, eksempelvis enge og moser. Et yngle- eller rasteområde for padden skal betragtes som et netværk af vandhuller med tilknyttede arealer. Arternes overlevelse og udbredelse sikres ved, at der kan vandles fra et vandhul til et andet.

Grøn køllegrø – Forekommer udelukkende i et mindre antal jyske vandløbssystemer, herunder Skjern Å. Den holder til på solåbne strækninger med hurtigstrømmende, rent og iltrigt vand.

Grøn mosaikgrø – Yngler kun i søer, damme og kanaler med forekomst af krebseklo. Yngleområderne ligger ofte i skov og er solbeskinnede. Arten benytter også småsøer i det åbne land. Ynglevandene må hverken være for næringsfattige eller for næringsrige. Rasteområderne er skovlysninger og skovbryn.

Stor kællegrø – Arten yngler i mindre, næringsfattige, brunvandede søer ofte omgivet af hængesæk / højmoser. Den foretrækker beskyttet beliggende lokaliteter med både sol og læ. Dog ses den også i fritliggende vandhuller, men ikke hvor der er skygge. Rasteområderne er steder med både sol og læ, som oftest skovbryn eller lysåbne skovveje.

Flagermus, herunder oftest sydflagermus og vandflagermus, men det kan også være andre arter – Yngle- og rasteområder for flagermus er gamle hule træer, bygninger med hulrum og god tilflyvningsadgang udefra. Når arterne spreder sig eller søger føde benytter de ledelinjer i landskabet. Det kan være levende hegn, skovbryn eller vandløb.

Odder – Foretrækker at leve i beskyttede og uforstyrrede vandløb, men kan findes i alle større vandløbssystemer i Jylland. Den forekommer dog også tæt på menneskelig bebyggelse, hvor den er nataktiv. Det der er karakteristisk for yngle- og rasteområdet er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskove, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet.

Ulv - Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af krondyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.

Bæver – Er et nataktivt dyr, som altid lever i tilknytning til ferskvand. Bæverens bo er som regel en hytte på vandløbsbredden, men kan også være gravet ind i bredden. Arten blev genindført i Danmark i 1999 og er under udbredelse. Formålet er at skabe natur, der giver bedre levevilkår for mange truede plante- og dyrearter.

Aktuelle observationer og registreringer:

På godkendelsestidspunktet for dette tillæg nr. 1 til miljøtilladelse foreligger ingen aktuelle registreringer af bilag IV-arter for den pågældende lokalitet.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal, og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøtilladelsen og tillægget til miljøtilladelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i godkendelser og tilladelser efter [§§ 16 a](#) og [16 b](#) i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand.

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse, og er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Opbevaring af dybstrøelse sker efter lovgivning og overdækkes hvis der ikke sker tilførsel dagligt. Saftafløb/regnvand pumpes til gylletank. Udbringning af dybstrøelse sker efter regler.

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg:

Samme forhold som i miljøtilladelsen fra 22. marts 2021.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Tarpvej 2, 6990 Ulfborg er samlet i nedenstående tabel.

Sanitært spildevand Definition og krav: Afløb fra toilet og køkken i driftsbygninger, skal afledes til et godkendt spildevandssystem. Der skal ansøges om særskilt godkendelse. Håndtering på husdyrbruget: Der er ikke toilet i eksisterende staldbygninger.
Regnvand Definition og krav: Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer. På landbrugsejendomme kan vandet fra tagflader og befæstede overflader afledes til nedsivning eller til vandløb. Alle ændringer af eksisterende afløb skal som udgangspunkt godkendes. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Håndtering på husdyrbruget: Samme forhold som i miljøtilladelsen fra 22. marts 2021.
Møddings- og ensilagesaft Definition og krav: På møddingspladser, ensilagepladser og pladser til kalvehytter skal regnvand, som falder på pladserne og væske der løber fra saftgivende ensilage og fast gødning opsamles i en godkendt beholder og udbringes efter samme regler som gylle og fast gødning. Håndtering på husdyrbruget: Samme forhold som i miljøtilladelsen fra 22. marts 2021.
Restvand Definition og krav: Mælkerumsvand samt vand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende fra almindelig landbrugsdrift. Væske fra ensilageopbevaringsanlæg med ikke-saftgivende ensilage og væske, der udelukkende er opsamlet fra ensilageopbevaringsanlæg senere end 1 måned fra ilægning af saftgivende ensilage. Restvand kan udsprinkles på landbrugsarealer med en afgrøde. Betingelserne i landbrugets byggeblad om udsprinkling af ensilagesaft og restvand skal være opfyldt. Opsamlingstank til udsprinkling skal anmeldes til Ringkøbing-Skjern Kommune. Håndtering på husdyrbruget: Samme forhold som i miljøtilladelsen fra 22. marts 2021.
Spildevand fra vaskeplads Definition og krav: Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske i marken. Håndtering på husdyrbruget: Samme forhold som i miljøtilladelsen fra 22. marts 2021.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Samme forhold som i miljøtilladelsen fra 22. marts 2021.

Påvirkning af grundvand

Anlægget ligger i område med begrænset drikkevandsinteresser.

Håndtering og opbevaring af affald

Uændret i forhold til miljøtilladelsen fra 22. marts 2021.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Uændret i forhold til miljøtilladelsen fra 22. marts 2021.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
 - Boligformål
 - Blandet bolig og erhvervsformål
 - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Tarpvej 4 🏠	0	FMK	82	82	100,6	Ja
Tarpvej 3 🏠	0	NY	172	172	552,5	Ja
Vesterhavsvej 22 🏠	0	NY	172	172	566,5	Ja
Husby Klit, Husby 🏠	0	FMK	259,4	259,4	2946,2	Ja

Konsekvenszone: 317 meter

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveauer for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift:

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
Stald 1	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	754151	0	759,5	3185,0	0	759,5	3185,0	245
	754150	0	2945,0	12350,0	0	2945,0	12350,0	950
Stald 3	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	754157	0	914,5	3835,0	0	914,5	3835,0	295
	754156	0	86,8	364,0	0	86,8	364,0	28
Stald 4	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	754163	0	573,5	2405,0*	0	573,5	2405,0*	185
Stald 1-1 ny	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	754168	0	341,0	1430,0	0	341,0	1430,0	110
	754167	0	796,7	3341,0	0	796,7	3341,0	257
nyt udeareal	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	754194	0	310,0	1300,0	0	310,0	1300,0	100
Sum			6727	28210*		6727	28210*	

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

Nudrift

Nudrift								
Staldafsnit								
Stald 1	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
754154		0	2945,0	12350,0	0	2945,0	12350,0	950
754152		0	759,5	3185,0	0	759,5	3185,0	245
Stald 3	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
754160		0	86,8	364,0	0	86,8	364,0	28
754158		0	914,5	3835,0	0	914,5	3835,0	295
Stald 4	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
754196		0	573,5	2405,0*	0	573,5	2405,0*	185
Stald 1-1 ny	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
754198		0	796,7	3341,0	0	796,7	3341,0	257
754197		0	341,0	1430,0	0	341,0	1430,0	110
Sum			6417	26910*		6417	26910*	

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

Støj og rystelser; lys, fluer og skadedyr, støv

Uændret i forhold til miljøtilladelsen fra 22. marts 2021.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en tilladelse efter husdyrloven vurdere, om til- og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en tilladelse efter husdyrloven stilles vilkår til om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Eneste ændring som følge af omlægningen er at der nu afhentes mælk hver dag i stedet for hver anden dag. Ejendommen er tilmeldt Arla24 som leverer mælk hver dag.

Type	Ansøgt drift	Transportmiddel	Tidsrum **
Indkøbt foder	24	Lastbil	Man-fre.
Brændstof	15	Lastbil	Man-fre.
Husdyr til og fra ejendommen	24	Lastbil	Man-fre.
Gylle	300	traktor	Varierer
Mælk	365	Lastbil	Varierer
Afhentning DAKA	12	Lastbil	Man-fre.
Øvrige	25		
Ca. I alt*	950		

**Det tilstræbes at ligge transporterne indenfor normal arbejdstid.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne.

Det vurderes derfor, at transporter til og fra ejendommen ikke vil påvirke omgivelserne væsentlig.

Kommunens vurdering:

Ansøgt projekt vil betyde en uændret transport til og fra husdyrbruget.

Det bemærkes, at antallet af transporter af mælk er fordoblet, i forhold til miljøtilladelsen, idet der nu hentes mælk hver dag mod tidligere hver anden dag.

Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Døde dyr

Ansøger oplyser, at alle døde dyr bliver opbevaret under kadaverkappe, på befæstet areal, hævet fra jorden og placeret så direkte sollys undgås. DAKA kommer og henter døde dyrene førstkommande hverdag efter ansøger har bedt om afhentning.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16b miljøtilladelser skal ske i forhold til følgende områder:

- Staldindretning

- Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I godkendelser og tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende.

Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Stald 1	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,68
Stald 1	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
Stald 3	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Stald 3	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
Stald 4	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Stald 1-1 ny	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	1,68
Stald 1-1 ny	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	1,16
nyt udeareal	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Produktion	BAT krav Areal (kg NH ₃ -N / (m ² · år))		Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#754150) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	950	1,68	1	1596		
(#754151) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	245	1,16	1	284		
(#754156) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	28	0,84	1	24		
(#754157) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	295	1,16	1	342		
(#754163) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	185	0,84	1	155		
(#754167) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	257	0,89	1	229		
(#754168) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	110	0,89	1	98		
(#754194) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	100	0,89	1	89		

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 2817 kg NH₃-N/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 406 kg NH₃-N/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 3223 kg NH₃-N/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 3280 kg NH₃-N/år. Der anvendes følgende ammoniakreducerende tiltag: teltoverdækning af de 2 eksisterende gylletanke, der hver giver 50 % reduktion af ammoniak.

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er ikke overholdt.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2817	406	3223
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3050	230	3280
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-57
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Det beregnede emissionsniveau for bedriften overskrider det vejledende emissionsniveau med 57 kg N. På baggrund af nedenstående afsnit (staldindretning) vurderer Kommunen, at projektet alligevel kan tillades.

Staldindretning

Stald 1 er på 1.805 m² og indrettet med:

- 245 m² produktionsarealer med dyregruppen: Malkekøer, kvier og stude og staldsystemet: Sengestald med spalter.
- 950 m² produktionsarealer med dyregruppen: malkekøer, kvier og stude og staldsystemet: Sengestald med fast gulv.

Stald 3 er på 495 m² og indrettet med:

- 295 m² produktionsarealer med dyregruppen: Malkekøer, kvier og stude og staldsystemet: Sengestald med spalter.
- 28 m² produktionsarealer med dyregruppen: malkekøer, kvier og stude og staldsystemet: dybstrøelse.

Stald 4 er på 590 m² og indrettet med:

- 184 m² produktionsarealer med dyregruppen: Flexgruppe og staldsystemet: Dybstrøelse.

Stald 1-1 ny er på 385 m² og indrettet med:

- 110 m² produktionsarealer med dyregruppen: Malkekøer, kvier og stude og staldsystemet: Sengestald med spalter.
- 257 m² produktionsarealer med dyregruppen: Malkekøer, kvier og stude og staldsystemet: sengestald med fast gulv.

Nyt udeareal/løbegård på 104 m² bliver indrettet med:

- 100 m² produktionsarealer med dyregruppen: Malkekøer, kvier og stude og staldsystemet: Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.

Bemærkninger

I forbindelse med miljøtilladelsen fra 22. marts 2021 blev der etableret en tilbygning til stald 1 på 385 m². Tilbygningen etableres med samme staldsystem som den eksisterende stald. Der etableres 110 m² produktionsarealer med sengestald med spalter og 257 m² sengestald med fast gulv. Emission er på henholdsvis 1,16 og 1,68 kg N/m² for staldsystemerne. Dette er væsentligt over 0,89 Kg N/m², som er det generelle krav for nye stalde til malkekvæg.

På tidspunktet for miljøtilladelsen blev husdyrbruget drevet som en økologiske produktion. Kravet på 0,89 kgN/m² gælder ikke for en økologisk kvægproduktion, hvor emissionskravet i stedet fastsættes til den aktuelle emission fra stalden.

I dette tillæg nr. 1 til miljøtilladelsen overgår husdyrbruget fra økologiske drift til konventions drift. Det vil sige, at kravet (ny stald) på 0,89 Kg N/m² træder i kraft.

For at tilnærme sig BAT kravet har ansøger valgt at teltoverdække de 2 gyllebeholder på husdyrbruget. Teltoverdækningen medfører en samlet ammoniakreduktion på 176,1 kg NH₃-N/år (58,3 +117,8 NH₃-N/år).

Ansøger har desuden fremsendt en overslagsberegning som viser, at det alene vil koste 1.060 kr. pr. kg N ved etablering af stationær skraber + 700 kr. pr m³ gummimåtte til at ændre gulvet fra spaltegulv til fast drænet gulv (bekendtgørelse om tilskud til investering i udvalgte miljø- og climateknologier 2022) for at fjerne de resterende 57 kg N.

Kommunens vurdering

Ansøger har redegjort for, hvorfor en ændring af gulvsystemet (fra spaltegulv til fast drænet gulv) ikke vurderes at være proportionalt i forhold til husdyrbrugets eksisterende indretning og drift. På baggrund af en samlede vurdering i forhold til §26, stk. 5 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug fraviger kommunen det vejledende BAT-krav og vurderer, at projektet i dette særlige tilfælde kan godkendes med en overskridelse på 57 kg N.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer derfor, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

- Dybstrøelses opbevares på møddingsplads inden afhentning/udbringning
- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Der etableres fast overdækning med flydelag på gylletanken.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning.

Alternativer

Ansøger har oplyst, at der ikke er undersøgt yderligere alternativer.

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, at placering af den nye udeareal/løbegård har været overvejet, men at den valgte placering, anses som værende mest hensigtsmæssig, i forhold til logistik og det omgivende miljø. Alternativet til denne miljøtilladelse er at beholde den nuværende produktion.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støj- og vibrationskrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj og rystelser fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

Udvidelsen af husdyrbruget, samt etablering af:

- Ny udeareal/løbegård på 104 m² med 100 m² produktionsarealer.
- De 2 eksisterende gyllebeholder på hhv. 1.200 m³ og 2.400 m³ teltoverdækkes.

kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Beregning omkostning pr. kg N for stationær gødningsskraber

Investering:		
Note		
1	Gødningsskraber	360.000 kr
2	+ ekstraomkostninger	15.000 kr
	Samlet investering	<u>375.000 kr</u>
Årlig omkostning af investering:		
3	- rente	5,0 %
4	- levetid	12,5 år
	Årlig omk. af invest	<u>24.194 kr</u>
Årlige drifts- og vedligeholdsmk:		
5	Vedligeholdelse	36.000 kr
6	+ Elforbrug	246 kr
	Årlig omk. Drift og vedligehold	<u>36.246 kr</u>
	Samlet årlig omkostning incl. Drift	<u>60.440 kr</u>
Behov for kg N reduceret		
	Fordelt pr kg N bliver omkostningen	<u>57</u> <u>1.060 kr</u>

Noter

Note 1.	Standardomkostning *	180000 kr
	1 x gangarealer	<u>180000</u>
	Pris i alt gødningsskraber	<u><u>360000</u></u> kr
Note 2.	Ekstra omkostninger til etablering af skrabere i etablerede anlæg **	
	15.000 kr.	
Note 3.	Rente ***	
	5,0 %	
Note 4.	Levetid **	
	12,5 år	
Note 5.	Vedligehold **	
	Vedligeholdelsesomkostning	10%
	investeringsomkostning	<u>360000</u>
	Vedligeholdelse i alt	<u><u>36000</u></u>
Note 6.	Elforbrug **	10 kWh pr. ko/kvie
	El, pris kWh ***	0,82 kr
	Antal køer/kvier	30
	Elforbrug i alt	300 kWh

* bilag 1 i vejledning til Miljø- og klimateknologi 2022

** MST's "Økonomiske baggrundsnotat til teknisk udredning: "Skrabere på gangarealer i stalde med

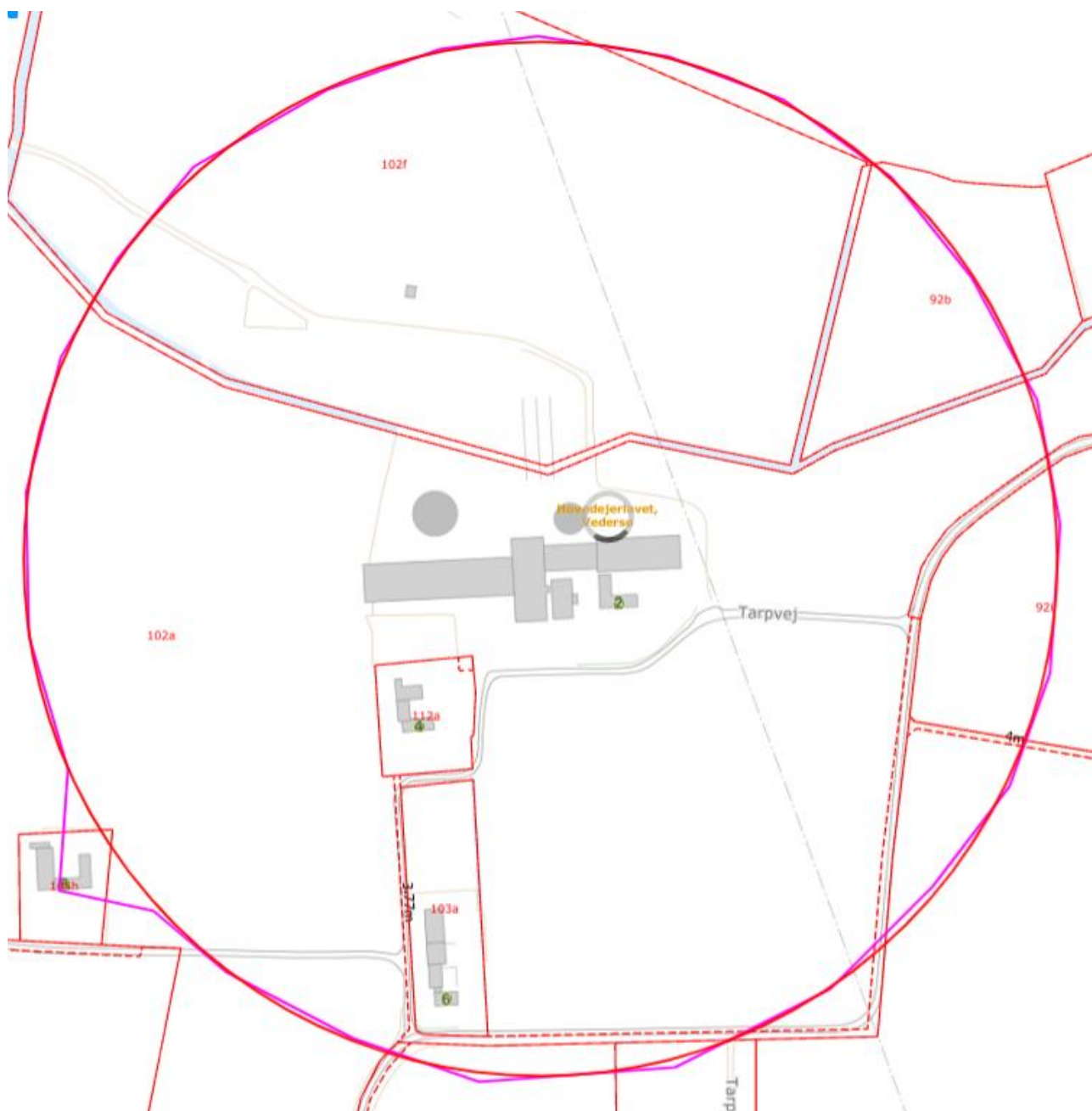
*** Tabel 1 i MST's "Generelle forudsætninger for de økonomiske beregninger

Bilag 2: Arealmæssige ændringer

Tillæg nr. 1	Anlægs-mæssige ændringer	Opført/udnyttet Frist
Dette tillæg nr. 1 til miljøtilladelse	• Ny udeareal/løbegård på 104 m² med 100 m² produktionsarealer. • De 2 eksisterende gyllebeholder på hhv. 1.200 m³ og 2.400 m³ teltoverdækkes.	Ikke opført – De 2 gyllebeholder skal teltoverdækkes før de nye produktionsarealer må anvendes Tidsfrist 2031

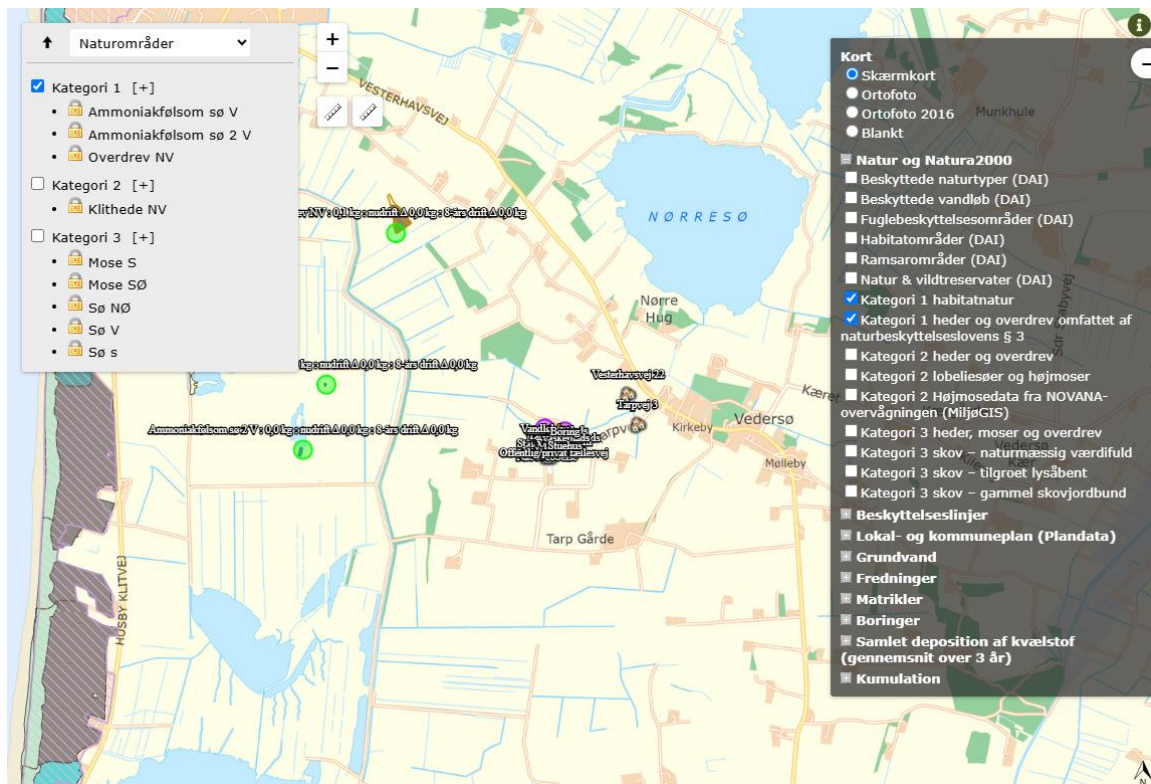
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 317 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnet.

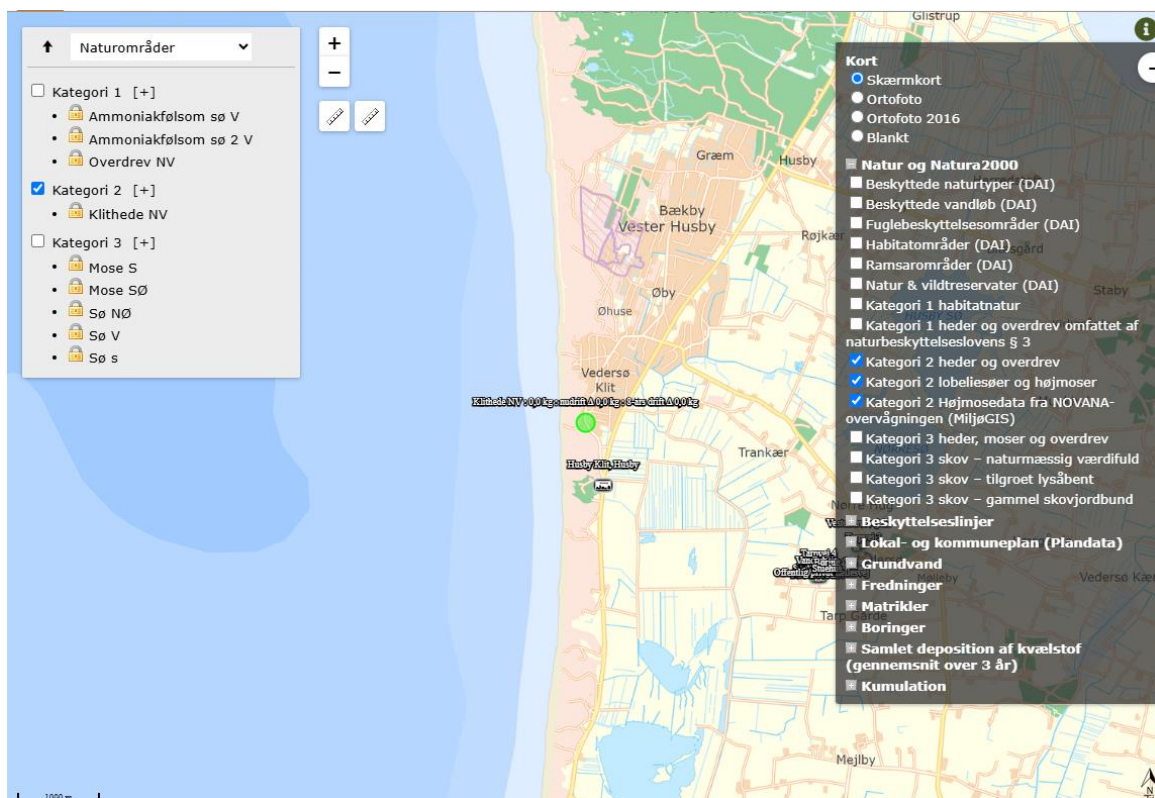

Bilag 4: Natur

Kategori 1-natur

Kategori 2-natur

Kategori 3-natur

